

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Třeboň, Na Sadech

Na Sadech 375, 379 35 Třeboň

Identifikátor školy: 600060624

Zřizovatel: Město Třeboň, Masarykovo náměstí 20/I, 379 18 Třeboň

Školský úřad Jindřichův Hradec, Sládkova 319/II, 377 01 Jindřichův Hradec

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 13. říjen 2000

Čj.	73 145/00-2406
Signatura	kg3cu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je právním subjektem, sdružuje základní školu, školní družinu a školní klub. Základní školu navštěvuje v tomto školním roce 676 žáků rozmístěných do 31 třídy. Pro žáky na 1. stupni základní školy jsou zřízena 4 oddělení školní družiny. Pro žáky 5. ročníku a žáky na 2. stupni školy je zřízeno 1 oddělení školního klubu. Žáci tříd 1. až 9. ročníku jsou vzdělávání podle programu Základní škola čj. 16847/96-2. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou zřízeny specializované třídy ve 3., 4., 5., 6. a 7. ročníku, žáci jsou zde vzdělávání podle výše uvedeného vzdělávacího programu. Ve třídách VI. B a VII. B, které jsou třídami s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na házenou, jsou žáci vzdělávání podle Modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj.: 29 738/96-22-50. V oblasti péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami je škola přirozeným vzdělávacím a konzultačním centrem pro pedagogické pracovníky celého okresu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Český jazyk

Hodinová dotace předmětu je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Na 1. stupni ve třídě V. B je vždy jedna hodina týdně dělena, čímž vzniká prostor pro důkladnější osvojení a procvičení učiva. Učitelky mají zpracované tematické plány pro jednotlivé ročníky. Rozsah probíraného učiva i čas věnovaný jednotlivým tématům přizpůsobují aktuálnímu stavu žáků ve třídě. Vzdělávací cíle stanovené v přípravě na konkrétní vyučovací hodiny jsou v souladu se vzdělávacím programem, méně pozornosti je v přípravě věnováno výběru účinných výukových metod a forem práce. Velká pozornost je věnována žákům se specifickými vývojovými poruchami učení. Vyučující jsou podrobně informováni o těchto žácích a pro 103 žáků zpracovali kvalitní individuální vzdělávací programy.

Předmět vyučují učitelky odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku na 1. stupni základní školy. Učitelky působící ve specializovaných třídách pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení absolvovaly další vzdělávání v této oblasti. Velikost učeben většinou odpovídá počtu žáků, výjimkou je učebna čtvrté třídy a třídy III. C, kde chybí prostor pro odpočinek a relaxaci žáků. Třídy jsou upravené a vybavené nábytkem, který svou velikostí odpovídá vzrůstu žáků. Nábytek je postupně obměňován, specializované třídy jsou vybavovány lavicemi pro jednoho žáka. Škola zajistila pro výuku dostatek názorných učebních pomůcek, další si vyrábějí učitelky. Ve sledovaných hodinách nebyla používána žádná didaktická a audiovizuální technika, i když jsou jí třídy vybaveny. V dostatečném rozsahu jsou k dispozici speciální pomůcky pro žáky s vývojovými poruchami. Předmět je zařazen v souladu se zásadami psychohygieny většinou v prvních dvou vyučovacích hodinách.

Navštívené vyučovací hodiny měly převážně tradiční skladbu. Dostatek času byl věnován opakování, upevňování a osvojování učiva. Zvolené vyučovací metody většinou umožňovaly žákům individuální, skupinovou i frontální práci, výuka byla pestrá a motivující. Menší počet sledovaných hodin byl postaven pouze na frontálním způsobu práce, kde hlavní metodou byl řízený rozhovor. V těchto hodinách nebyly v dostatečné míře rozvíjeny komunikační dovednosti žáků a smysl pro spolupráci. Velmi pozitivně přistupovaly všechny vyučující k žákům se specifickými poruchami učení. Respektovaly jejich individuální tempo při

písemných pracích a zohledňovaly individuální schopnosti v souladu s individuálními vzdělávacími programy. Pokud to dovoľovaly prostorové podmínky, pracovali žáci i mimo svá pracovní místa, vhodně byly zařazovány relaxační chvílky.

Motivace byla uplatňována převážně v úvodu vyučování. V průběhu hodin, zejména frontálně vedených, nebyla motivování žáků věnována optimální pozornost a tím se snižovala jejich aktivita a zájem. Hodnocení mělo převážně pozitivní a posilující charakter, upozornění na chyby a nedostatky bylo prováděno taktně a s porozuměním.

Vztahy mezi učitelkami a žáky byly založeny na respektování osobnosti žáka a vzájemné důvěře. Ve třídách, kde byla zařazena skupinová práce, žáci dobře spolupracovali a byli k sobě tolerantní.

Předmět český jazyka byl v oblastech plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace hodnocen velmi dobře. V oblasti motivace a hodnocení jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Hospitované hodiny byly hodnoceny od vynikajících po dobré. Celkově je kvalita vzdělávání českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinová dotace předmětu i obsah učiva jsou v souladu s učebním plánem a osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Předložené tematické plány představovaly výčet témat vytýčených osnovami, rozplánování učiva zaručovalo potřebnou kontinuitu látky v jednotlivých ročnících. Do plánů se nepromítalo konkrétní složení tříd ani problematika práce se žáky, pro něž je vypracován individuální vzdělávací program. Na tyto skutečnosti reagovaly učitelky při naplňování výukových cílů ve většině navštívených hodin. Plánování má převážně formální charakter.

Předmětu vyučují odborně a pedagogicky způsobilé vyučující. Zkušené učitelky tvoří základ kolektivu vyučujících na 1. stupni. To do určité míry přispívá k patřičnému nadhledu, flexibilnímu přístupu k učivu nad rámec základního učiva s ohledem na složení žákovských kolektivů. Materiální podmínky jsou dobré - prostorné a světlé, účelně vybavené učebny, vhodné učebnice, pomocné a doplňkové texty, nástěnné i manipulační pomůcky. Didaktická technika nebyla v navštívených hodinách využívána. Zařazení předmětu v rozvrhu hodin, tempo práce a stavba hodin, včetně zařazování relaxačních chviliek, respektovaly psychohygienické zásady. V průběhu sledovaných hodin byly ojediněle shledány rezervy, které se týkaly jednotvárnosti ve struktuře hodiny.

Struktura většiny navštívených hodin odpovídala věku žáků a stanovenému výukovému cíli. Ve všech hodinách bylo učivo předáváno žákům věcně správně, v logických souvislostech a v návaznosti na předcházející látku. Bez výjimky převládala frontální způsob vedení výuky, ale většina učitelek zařadila rozmanité metody a formy práce, které podporovaly aktivitu žáků. Využití jednoduchých názorných pomůcek, aktualizace učiva a vhodně včleněné mezipředmětové vztahy zvyšovaly efektivitu výuky především ve specializované třídě V. C. a ve třídách 2. ročníku. Sešity žáků až na výjimky byly pravidelně učitelkami kontrolovány, dobře fungovala zpětná vazba pro žáky i učitele. Hodnocení práce žáků probíhalo v přirozených podmínkách a mělo převážně pozitivní charakter. Učitelky běžně využívaly hodnocení jako průběžnou pozitivní motivaci. V menší míře bylo využito motivace žáků vhodně a promyšleně zadaným úkolem. V převážné většině hodin panovala klidná pracovní atmosféra, žáci přirozeně respektovali daná pravidla, autorita učitelek se opírala o přirozenou důvěru.

Hospitované hodiny byly hodnoceny na škále od velmi dobré po průměrnou. S výjimkou plánování, které má průměrnou úroveň, ostatní sledované oblasti vykazovaly spíše převahu pozitiv. Celkově byla úroveň výuky matematiky na 1. stupni hodnocena jako velmi dobrá.

2. stupeň

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Ve třídách se žáky s diagnostikovanými specifickými poruchami učení a ve všech třídách 8. a 9. ročníku je velmi vhodně zařazena pátá hodina předmětu. Ta dává vyučujícím více prostoru pro literární výchovu a umožňuje zařadit učivo podle aktuální potřeby žáků. Časové plány učiva zpracované vyučujícími odpovídají osnovám, jsou ale postaveny pouze v obecné rovině bez pracovních upřesnění pro jednotlivé učitelky a třídy. Formální nedostatky byly zjištěny v třídních knihách dvou tříd 6. a 9. ročníku, ve kterých bylo zapisováno několikrát stejné téma bez bližší konkretizace. Učivo v jednotlivých ročnících na sebe navazuje, zvolené výukové cíle ve sledovaných hodinách byly většinou přiměřené věku a schopnostem žáků i aktuálnímu složení třídy. Ojedinele se objevilo nevhodné zařazení učiva (slohový útvar Vypravování v 7. ročníku).

Výuku zajišťují čtyři učitelky. Dvě mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 1. stupni a jedna učitelka právě dokončuje odpovídající pedagogické studium.

Třídy, ve kterých výuka probíhá, jsou svým vybavením a estetickým uspořádáním na rozdílné úrovni a až na nepočtené výjimky nevytvářejí příliš podnětné pracovní prostředí. Ve většině navštívených tříd chyběly funkční pomůcky vztahující se k českému jazyku (nástěnné přehledy, tematické nástěnky, příruční knihovničky apod.), které by podpořily výuku. Potřebné učební materiály, zejména doplňkové učebnice, cvičebnice, slovníky a literární ukázky si vyučující nebo žáci do hodin přinášejí. To zvyšuje nároky na přípravu vyučujících. Přestože mají učitelky k dispozici obvyklou didaktickou techniku, ve sledovaných hodinách byla využita jen v malé míře. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR, v některých hodinách měly vyučující připraveny kopírované texty.

Na dobrém zázemí předmětu se velkou měrou podílí školní knihovna, která sdružuje žákovskou a učitelskou knihovnu. Knižní fond je evidován pomocí počítače a tvoří jej přes 6 700 svazků. Obsahuje soubory pro společnou četbu, klasickou a dětskou literaturu. Je průběžně podle možností školy doplňován dalšími novými publikacemi, zejména dětskou četbou pro 1. stupeň, poezií pro 2. stupeň a populárně naučnou literaturou. Dále škola vytváří fond videokazet a CD nosičů, samostatně jsou spravovány speciální pomůcky pro žáky se specifickými poruchami učení (dyslektické centrum). Někdy v knihovně probíhají vyučovací hodiny, nejčastěji úvodní nebo s literární tematikou.

Zařazení předmětu do rozvrhu hodin a rozvržení jeho jednotlivých složek vcelku odpovídá současným pedagogickým poznatkům. Učitelky dbaly na správné osvětlení, větrání, žáci se mohli během hodiny napít. Z hlediska psychohygienických zásad však nebyla vhodná častá převaha frontálních forem práce. Naopak ve třídě se žáky s diagnostikovanými specifickými poruchami učení učitelka tyto zásady uplatňovala s citem a porozuměním.

Stavba sledovaných hodin byla tradiční, probíhaly většinou v odpovídajícím tempu. Z hlediska členění hodin často chybělo úvodní seznámení s průběhem hodiny a závěrečné shrnutí a zhodnocení. Výuka byla řízena věcně a odborně správně. V hodinách jazyka vyučující postupovaly systematicky a dbaly na časté opakování již osvojeného učiva. V literární výchově

pracovaly s díly autorů, ale konkrétní práce s textem (obsah a forma, interpretace) nebyla dostačující. Ve slohové složce chyběl větší důraz na rozvoj komunikativních dovedností. Většina činností probíhala frontálně, nejčastější formou práce byl řízený rozhovor, který aktivizoval jen některé žáky. Vedle toho, i když v menší míře, se objevila snaha některých učitelek zpestřovat výuku zařazováním tvořivých úkolů, střídáním forem práce, diferenciací učiva, dělením žáků do skupin, učením prožitkem ap. Žáci nebyli vždy dostatečně motivováni, objevilo se málo forem motivace, byl kladen malý důraz na praktické využití osvojovaného učiva. Téměř zcela chybělo motivační hodnocení. Ve sledovaných hodinách neproběhla žádná klasifikace.

Všechny vyučující přistupovaly k žákům vstřícně, s respektem k jejich osobnosti, zaujímaly spíše partnerský postoj. Jejich projev byl jasný, srozumitelný a kultivovaný. Vzájemná komunikace vyučujících s žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel, žáci však často neměli dostatečný prostor pro formulaci odpovědi nebo vyjádření vlastního názoru.

Z hodnocení sledovaných oblastí vyplývá, že pro výuku českého jazyka na 2. stupni má škola průměrné podmínky. Hospitované hodiny byly rozdílné - od vynikající po ještě vyhovující, většina byla na dobré úrovni. Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je celkově hodnocena jako průměrná.

Dějepis

Týdenní hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. V 8. ročníku má jednododinovou týdenní dotaci, v ostatních ročnících optimální dvouhodinovou. Takovéto rozvržení zohledňuje obsah učiva v jednotlivých ročnících. Časové plány učiva vyučující zpracovaly zodpovědně, s podrobným vymezením základního a rozšiřujícího učiva. Plány odpovídají osnovám, berou v úvahu používané učebnice, a tím zajišťují kontinuitu výuky.

Předmět vyučují dvě učitelky, jedna má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna má odbornou způsobilost pro jiné předměty. Výuka probíhá v kmenových třídách, které nejsou vybaveny pro výuku dějepisu a tvoří spíše méně podnětné pracovní prostředí. Pouze ojediněle se ve třídách vyskytly obrazy nebo nástěnky tematicky zaměřené na dějepisné učivo. Potřebné pomůcky si vyučující a žáci do hodin přinášejí. Vyučující mají k dispozici běžnou didaktickou techniku, která ve sledovaných hodinách nebyla používána, a průměrně vybavený kabinet dějepisu (mapy, trojrozměrné demonstrační předměty, folie, pracovní sešity). Dále využívají knihy a videokazety ze školní knihovny, vlastní materiály a kopírované texty. Žáci pracují s učebnicemi a atlasy se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Učitelky se snažily v hodinách vytvořit příjemnou pracovní atmosféru, dbaly na dobré osvětlení a větrání. K žákům se specifickými poruchami učení přistupovaly při komunikaci s ohledem, zvláště ve třídě 7. ročníku se žáky s diagnostikovanými specifickými poruchami učení učitelka zařazovala relaxační chvílky, často zařazovala průběžné opakování a umožňovala žákům pracovat individuálním tempem.

Hospitované hodiny byly předem velmi dobře připraveny a organizačně zajištěny. Vyučující postupovaly převážně systematicky s důrazem na názornost a na vysvětlení vzájemných souvislostí historických událostí. V některých hodinách se projevila odborná a metodická nezkušenost vyučujících menšími věcnými nepřesnostmi a metodickými neobratnostmi. Učitelky využívaly zejména metodu řízeného rozhovoru s žáky, doplňovaly ji prací s mapou, atlasy, učebnicemi, přispívaly ukázkami z odborné i umělecké literatury. Tato práce však byla převážně frontální, chyběla větší diferencovanost úkolů a žáků a další motivující činnosti včetně motivačního hodnocení. Zápisy v žakovských sešitech byly převážně přehledné, velmi pěkně esteticky upravené, ale v některých případech příliš podrobné. Zvláště u žáků z diagnostikovanými specifickými poruchami učení nebyly dlouhé a pro žáky nefunkční zápisy

nahrazeny kopírovanými texty nebo zvukovými kazetami, které má škola k dispozici.

Obě vyučující přistupovaly k žákům vstřícně a s vlídností, jejich projev byl kultivovaný. Vzájemná komunikace byla založena na důvěře. Snažily se poskytnout žákům prostor pro vytváření a formulaci vlastních názorů, které přijímaly s tolerancí a se snahou zapojit do rozhovoru co nejvíce žáků.

Pro výuku dějepisu škola vytváří průměrné podmínky. Hospitované hodiny byly převážně na dobré úrovni. Kvalita vzdělávání v dějepisu je hodnocena jako průměrná.

Matematika

Výuka matematiky na 2. stupni základní školy probíhá v souladu se zvoleným výchovně vzdělávacím programem. Časová dotace předmětu matematika odpovídá ve všech ročnících na 2. stupni schválenému učebnímu plánu. Učivo jednotlivých ročníků je vhodně rozplánováno v tematických plánech učitelů, v souladu s učebními osnovami předmětu je plánováno i některé rozšiřující učivo. Menší měrou jsou v tematických plánech vyučujících zohledněna specifika žakovských kolektivů jednotlivých tříd téhož ročníku. Vyučovací cíle ve sledovaných hodinách byly stanoveny přiměřeně možnostem žáků i charakteru probíraného učiva. Metodické orgány garantují obsahovou náplň a vzájemnou návaznost učiva jednotlivých ročníků. Z volitelných předmětů se vztahem k matematice je v 8. a 9. ročníku vyučováno cvičení z matematiky.

Personálně je výuka matematiky zajištěna pěti vyučujícími s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí, jedním vyučujícím odborně způsobilým pro výuku na 1. stupni a jednou vyučující odborně způsobilou pro výuku jiných předmětů. Pro vyučování matematice není k dispozici odborná ani specializovaná učebna. Vyučování předmětu probíhá v kmenových učebnách, které jsou vzhledem k aktuálnímu počtu žáků převážně dostatečně prostorné a vybavené vhodným žakovským i úložným nábytkem. V uvedených učebnách však není výraznějším způsobem vytvářeno podnětné prostředí z hlediska potřeb výuky matematiky. Starších funkčních pomůcek má škola dostatek, nové se pořizují v minimální míře. Žáci používají vhodné, předepsaným způsobem schválené učebnice a některé další nakopírované texty.

Psychohygienické zásady jsou respektovány vhodným zařazením předmětu do rozvrhu a převážně přiměřeným tempem výuky. Individuální rezervy se týkají zařazení většího počtu rozmanitých činností a forem práce se žáky. V některých sledovaných hodin byla velmi dobře zařazena vhodná relaxace žáků a odpočinkové činnosti.

Struktura sledovaných vyučovacích hodiny byly převážně vhodně přizpůsobena věku a individuálním schopnostem žáků. Vynikající byla v tomto směru výuka ve třídě VII. B a ve specializované třídě VII. C. Učivo ve všech hospitovaných hodinách bylo vyvozováno v logických souvislostech, v návaznosti na dříve osvojené vědomosti a dovednosti a v naprosté většině věcně správně. Tempo výkladu bylo převážně přiměřené schopnostem i méně nadaných žáků a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Učivo bylo v potřebné míře opakováno a upevňováno. Odpovídající pozornost byla věnována procvičování základních matematických dovedností ústní i písemnou formou, v některých sledovaných hodinách byly vhodně uplatněny početní rozcvičky. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, v některých hodinách bylo méně využito alternativních způsobů řešení úkolů. Při zadávání úloh pro samostatnou práci nebyla vždy plně využita diferenciací v obtížnosti zadávaných úloh. Žáci byli v řešení úloh zadaných pro samostatnou práci převážně úspěšní a prokázali pochopení probíraného učiva. V některých sledovaných hodinách byly do výuky vhodně zařazeny skupinové aktivity žáků. Na organizaci výuky v některých sledovaných hodinách se nepříznivě projevila absence

didaktické techniky.

Vyučující průběžně ověřovali stupeň zvládnutí učiva žáky, po ukončení samostatné práce žáků prováděli okamžitou zpětnou vazbu spojenou s analýzou chyb. Při ústním zkoušení byli žáci hodnoceni veřejně, klasifikace byla přiměřená prokázaným vědomostem. Žáci byli vhodně motivováni v úvodu vyučovacích hodin, rezervy v některých hodinách se projevily v průběžné motivaci formou povzbuzení méně nadaných žáků a ocenění jejich dílčích úspěchů. Převážný počet sledovaných hodin byl vhodně ukončen závěrečným zhodnocením výkonů žáků, eventuálně i pochvalou.

Vyučující používali přesných a správných matematických formulací a zápisů, což se projevilo v kvalitě ústního i písemného projevu většiny žáků. Žáci, přiměřeně věku, správně užívali matematickou terminologii a specifické matematické zápisy. K efektivitě výuky významně přispěly pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky.

Plánování a příprava výuky, motivace a hodnocení žáků, komunikace a interakce vykazují výraznou převahu pozitiv. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou průměrné. V oblasti organizace výuky a použitých metod i forem práce byla zjištěna negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Celkově byla úroveň výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

V souladu se zvoleným vzdělávacím programem jsou stanoveny týdenní hodinové dotace předmětu i obsah učiva plánovaný pro jednotlivé ročníky. Metodické orgány koordinují obsahovou náplň výuky a zajišťují návaznost učiva jednotlivých ročníků. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly přiměřené věku a schopnostem žáků i aktuálnímu složení tříd.

Ve škole vyučují fyzice dva učitelé, kteří jsou pro výuku odborně a pedagogicky způsobilí a jedna učitelka způsobilá pouze odborně. Škola nemá pro výuku vhodné prostorové podmínky, není zde zřízena odborná učebna fyziky. Vyučování probíhá v běžných kmenových třídách, které nejsou potřebným způsobem zařízeny a veškeré pomůcky i vybavení je do učeben přenášeno z kabinetu. Starších a fungujících fyzikálních pomůcek má škola dostatek, nové pomůcky jsou pořizovány v omezené míře. Vyučující mají k dispozici vhodnou didaktickou techniku. Uložení pomůcek a didaktické techniky v prostorově stísněném kabinetu ztěžuje manipulaci s nimi. Žáci používají vhodné a předepsaným způsobem schválené učebnice a některé další učební texty.

Psychohygienické zásady výuky zcela respektovány nejsou. Většina vyučovacích hodin fyziky má sice optimální rozvrhové umístění, některé jsou však nevhodně zařazeny jako závěrečné hodiny dopoledního vyučování. Psychohygienické potřeby žáků nebyly v hospitovaných hodinách plně respektovány. V některých hodinách převažoval spíše frontální způsob výuky, menší měrou byly zařazeny odpočinkové a relaxační činnosti. Tempo výuky v jedné z navštívených hodin bylo vyšší vzhledem ke schopnostem méně nadaných žáků.

Učivo bylo vyvozováno v logických souvislostech, s důrazem na používání správné terminologie a v návaznosti na osvojené vědomosti žáků. V jedné ze sledovaných hodin se projevily rezervy v názornosti vyučování, výuka zde probíhala převážně v teoretické rovině a kladla vyšší nároky na představitost žáků. Vynikající v tomto směru byla naopak hodina ve třídě VI. A, kde bylo učivo vyvozováno na základě promyšleně připravených, dobře předvedených a žáky motivujících pokusů. Žáci se v této hodině aktivně podíleli na vyvozování nových fyzikálních poznatků a vztahů, uplatňovali dříve získané vědomosti a osobní zkušenosti, s pochopením řešili správně zadané problémové úkoly. Výukou ve všech sledovaných hodinách

prolínalo opakování a procvičování nového i dříve probraného učiva. Žáci při průběžném opakování většinou prokazovali pochopení učiva a dobré znalosti. V některých shlednutých hodinách nezbyl dostatek času na důkladné shrnutí učiva v závěru hodiny. Méně prostoru bylo věnováno skupinové práci žáků, ve výuce nebyla vhodně využita didaktická technika.

Vstupní a průběžná motivace žáků byla ve většině sledovaných hodin vhodně navozována. Méně důsledně byla prováděna analýza chyb, kterých se žáci dopustili, ne vždy bylo provedeno závěrečné zhodnocení práce žáků v hodině. Individuální přístup vyučujících k méně nadaným žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami byl ve sledované výuce méně výrazný.

Komunikace v jedné z hospitovaných hodin byla negativně poznamenána nižší úrovní pozornosti a zájmu žáků o činnost v hodině. V ostatních sledovaných hodinách vyučující vytvořili prostor pro dialog se žáky, umožnili žákům projevit vlastní názor a osobní zkušenosti. Žáci prezentovali své myšlenky převážně srozumitelně, výstižně a věcně správně, respektovali dohodnutá pravidla komunikace. Verbální projev vyučujících byl jasný a srozumitelný.

Úroveň výuky ve sledovaných hodinách byla hodnocena od velmi dobré po pouze vyhovující. Plánování a příprava výuky vykazují nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň. Personální a materiální podmínky školy pro výuku jsou průměrné, prostorové podmínky jsou z hlediska potřeb výuky fyziky nevyhovující. Psychohygienické podmínky sledované výuky byly průměrné. Organizace sledované výuky, použité metody a formy práce, motivace a hodnocení žáků, komunikace a interakce vykazovaly negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Celkově je úroveň výuky fyziky hodnocena jako průměrná.

1. a 2. stupeň

Německý jazyk

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků prvního a druhého stupně školy je v souladu s učebními osnovami schváleného vzdělávacího programu. V 7. ročníku je v rámci výuky němčiny zaveden nepovinný předmět konverzace v cizím jazyce. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna zpracovanými časově-tématickými plány, jejich dodržování bylo při inspekci ověřováno. Stanovené výukové cíle odpovídaly ve všech sledovaných hodinách aktuálnímu složení třídy. Efektivita bezprostřední přípravy ve vztahu ke stanoveným výukovým cílům odrážela různou míru metodické erudice a pedagogických zkušeností jednotlivých učitelek. Všechny učitelky dbaly na dodržování pedagogických a didaktických zásad při práci ve skupinách žáků se specifickými poruchami učení a chování ve speciálních třídách a dostatečně zohledňovaly integrované žáky ve skupinách spolužáků bez specifických potřeb.

Prostorové podmínky výuky byly pro všechny ročníky a dělené skupiny žáků na jazykové vyučování zajištěny. Výuka je organizována převážně v menších skupinách žáků. Vlastní průběh výuky i veškeré ostatní podmínky odpovídaly psychohygienickým zásadám. Škola nemá další prostorové podmínky pro zřízení odborných učeben. Omezena je tak možnost využívání nástěnných názorných pomůcek a didaktické techniky (využíván byl pouze přenosný přehrávač). Vybavení školy učebnicemi včetně učebnic s novým pravopisem, doplňkovými texty, slovníky a časopisy pro výuku je dostatečné. Řada učeben na 2. stupni byla z hlediska potřeb jazykového vyučování a i po stránce estetické méně podnětná.

Na 1. stupni byly zaznamenány dílčí nedostatky v bezprostřední přípravě na výuku ve vztahu ke stanovenému přístupu k obsahu a organizaci výuky v 1. etapě jazykového vyučování. Jedná

se zejména o začínající a další vyučující s krátkodobou praxí v jazykovém vyučování bez specifického odborného vzdělání. Vyučující, až na jednu výjimku, splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro 1. stupeň základní školy. Jedna učitelka nemá požadované vysokoškolské vzdělání, je absolventkou konzervatoře a vyučuje tři hodiny němčiny v pátém ročníku. Žádná vyučující neabsolvovala vysokoškolské specializační studium pro výuku cizího jazyka. Celková úroveň specifických metodických znalostí, dovedností a zkušeností ve výuce cizího jazyka ovlivňovala kvalitu výuky negativněji, než některé menší jazykové nedostatky. Kladem je, že 57 % hodin němčiny na 1. stupni vyučuje učitelka s kvalitní jazykovou a metodickou erudicí - byla ustanovena jako metodička pro první stupeň.

Z hlediska účinnosti užívaných forem a metod výuky se projevila dosud nevyrovnaná úroveň práce jednotlivých učitelek, a to zejména při pokládání základů řečových dovedností, při audioorálním procvičování jazykových jevů, např. zvukové stránky jazyka. Málo byly využívány krátké motivující texty (říkadla, básničky), mikrodialogy, jazykové hry a další tvořivé činnosti. Cílům první etapy výuky neodpovídalo samostatné procvičování prvků gramatického systému. Výrazněji kvalitnější byla výuka jazykově a metodicky zkušenější učitelky. Zařazovány byly jazykové činnosti komunikativního obsahu, zejména formy rozvíjející elementární hovorové dovednosti a poslech s porozuměním. Fonetické jevy byly náležitě procvičovány. Cizojazyčná atmosféra hodin byla převážně dostatečným způsobem podpořena jazykovým projevem vyučujících. Psaní bylo v rámci příslušné pedagogické diagnostiky zařazováno úměrně k možnostem žáků. Vhodně byly využívány kopírované texty zpracované pro žáky na PC, kartičky k procvičování slovní zásoby a jiné drobné pomůcky.

Celkově méně efektivně se dařilo využívat vstupních motivačních metod, kladem bylo naopak společné závěrečné zhodnocení hodin. Průběžné hodnocení žáků mělo pozitivně motivující účinek. Výuka probíhala v prostředí vzájemné důvěry a spolupráce. Žáci byli převážně aktivní a prokazovali o jazykové činnosti zájem.

Na 2. stupni byla kvalitní bezprostřední příprava vyučujících jedním z kladů sledované výuky. Předmět vyučují dvě učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna vyučující bez odborné způsobilosti (vyučuje 23 % hodin němčiny na 2. stupni). Velmi dobrou spolupráci vyučujících garantuje ustanovená metodička. Personální podmínky ovlivňují kvalitu výuky celkově výrazně pozitivně. Struktura hodin se střídáním různých jazykových činností a aktivizačních podnětů byla základem čínorodé a žáky nestresující atmosféry výuky. Kladem bylo pravidelné závěrečné zhodnocení hodin s prvky sebehodnocení. Vedle základní formy komunikace učitel-žák/žáci byla zařazována práce ve dvojicích, sborová forma, samostatná práce, hra, píseň. Všem žákům byly poskytovány příležitosti k alespoň dílčímu úspěšnému uplatnění v hodině.

Procvičování jednotlivých jazykových prostředků směřovalo k osvojování stanovených jazykových dovedností. Úspěšněji se dařilo dosahovat lepších výsledků v poslechu s porozuměním. Tato schopnost je budována na základě kvalitního ústního projevu učitelky a formami práce s texty a s magnetofonovými nahrávkami. Větší obtíže činilo žákům samostatné ústní vyjadřování. Ve čtení se projevil nedostatky ve výslovnosti, v tempu a melodii řeči. Pro psaní byly vhodně využívány připravené texty na doplňování. Domácí úkoly jsou zadávány pravidelně. Výrazným rysem výuky bylo pozitivní povzbuzování, oceňování individuální snahy a respektování osobnosti žáků. Žáci jsou průběžně hodnoceni, učitelky získávají přiměřenými formami dostatek podkladů pro klasifikaci žáků. Dohodnutá pravidla jednání byla žákům známa a respektována. Ve vztahu učitel-žák nebyly pozorovány žádné disfunkční jevy.

Plánování a příprava výuky byly celkově na velmi dobré úrovni. Převaha pedagogicky a odborně zajištěné výuky umožňuje hodnotit personální podmínky rovněž jako velmi dobré.

Obdobně byly hodnoceny materiální a psychohygienické podmínky. Úroveň organizace výuky a zejména jejích forem a metod byla vzhledem ke stanoveným cílům celkově nevyrovnaná, s dílčími nedostatky, celkově však pozitiva převažují. V úrovni motivace, hodnocení a komunikace byla konstatována výrazná převaha pozitiv.

Vzhledem k dílčím nedostatkům výuky německého jazyka zejména na prvním stupni, ale s ohledem na celkově převažující pozitiva byla úroveň vzdělávání v předmětu hodnocena jako nadprůměrná až spíše nadprůměrná.

Hudební výchova

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků vychází z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu. Z hlediska základních cílů předmětu je kontinuita výuky zajištěna. Cílevědomé plnění některých specifických cílů vokální složky předmětu v návaznosti jednotlivých ročníků naráží na limity odborné přípravy jednotlivých učitelek. Výukové cíle odpovídají standardu základního vzdělávání. Výuka předmětu vychází ze zpracovaných metodických plánů učiva, rozpracovaných s rozdělením na jednotlivá čtvrtletí pro všechny ročníky. Bezprostřední příprava prokázala výraznou snahu všech vyučujících dostat úkolům předmětu a ovlivnila úroveň sledované výuky pozitivně. V předmětu nacházejí řadu možností aktivního uplatnění žáci se specifickými poruchami učení a chování.

Na 1. stupni vyučují předmět učitelky s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí, všechny bez specializace pro hudební výchovu. Na druhém stupni vyučují učitelky s pedagogickou způsobilostí pouze pro první stupeň. Učitelka bez vysokoškolské kvalifikace, absolventka konzervatoře, vyučuje na 1. stupni a většinu hodin na 2. stupni. Daný stav se projevuje drobnějšími nedostatky z hlediska komplexnosti a hloubky pedagogické a odborné přípravy učitelek. Kladem jsou naopak pedagogické zkušenosti, přirozené pěvecké a další hudební schopnosti, absolvování různých forem dalšího vzdělávání a v neposlední řadě zájem o předmět včetně mimoškolního muzicirování. Vybavení školy potřebnými učebními pomůckami je celkově dostatečné, účelné a umožňuje realizovat stanovené cíle předmětu. Možnosti pro vybudování odborné učebny škola nemá. Prostorové podmínky v běžných třídách jsou dostatečné a zaručují zajištění psychohygienických zásad. Při zpěvu bylo dbáno na dostatečné větrání učeben. Podnětnější a esteticky působivější byly učebny na 1. stupni, zejména v nové části budovy školy.

Na 1. stupni byla výrazným kladem organizace výuky jako sledu pěveckých, pěvecko-instrumentálních, rytmických a poslechových hudebních činností. Rozvíjení intonačních schopností a tonálního citění žáků při zpěvu je ve většině tříd podporováno doprovodem na hudební nástroj. Úroveň jednohlasého pěveckého projevu žáků byla celkově velmi dobrá. Do činností se aktivně zapojovali všichni žáci. Účelně byly využity učební pomůcky, zejména melodické a rytmické hudební nástroje, učebnice, obrazový materiál. Využity byly dovednosti jednotlivých žáků ve hře na nástroj. V 5. ročníku byla m.j. vhodně zařazena píseň s německým textem pro další využití v jazykové výuce. V plánech učiva ani ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno zařazování cvičení ke sjednocování hlasového rozsahu, výcviku hlavového tónu a intonačních dovedností směřujících ke schopnosti čistého vícehlasého zpěvu. Motivačně účinným způsobem byl prováděn poslech hudebních ukázek a seznamování žáků s hodnotami evropské hudební kultury. Žáci reagovali pozorně a se zjevným zájmem. Výuka probíhala v činorodé atmosféře vzájemné spolupráce s projevy aktivního zájmu žáků o předmět. Společné závěrečné zhodnocení hodin podtrhlo jejich motivační a výchovný účinek.

Výuka na druhém stupni svým charakterem a obsahem navazuje na výše uvedená pozitiva. Dále jsou rozvíjeny přirozené pěvecké schopnosti žáků zpěvem řady lidových a umělých písní

za doprovodu hudebního nástroje (klavír, keyboard). K výrazným kladům výuky patřilo udržení zájmu o pěvecké činnosti a jejich aktivní pěstování až do 9. ročníku včetně zapojení všech chlapců. K tomu bezpochyby přispěl i vlastní kvalitní pěvecký projev učitelek. Bylo zaznamenáno provádění dechové a hlasové průpravy. Efektivita těchto cvičení nebyla příliš výrazná, protože tato elementární pěvecká průprava nenavazovala na systematicky budované návyky již od počátků výuky v základní škole. To se projevilo m.j. intonační nejistotou při nácviku jednoduchého lidového dvojhlasu. Poslech hudby byl samozřejmostí ve všech ročnících. Žáci získávají požadovaný přehled o vybraných hodnotách hudební kultury. Při společném zpěvu se rozvíjely pozitivní vztahy mezi vyučujícími a žáky a mezi žáky navzájem. Byla vytvářena atmosféra důvěry, spolupráce a tolerance. V závěru hodin bylo prováděno společné hodnocení. Žáci prokázali pozitivní vztah k hudební výchově. Předmět plní svoji vzdělávací a formativní úlohu.

Plánování a příprava výuky měly výraznou převahu pozitiv. Personální podmínky byly vzhledem k příslušným právním předpisům hodnoceny jako průměrné, bez výrazných negativních dopadů na požadovanou kvalitu výuky. Materiální a psychohygienické podmínky byly velmi dobré. Výraznou převahu pozitiv s pouze drobnějšími nedostatky měla i další hlediska kvality výuky - organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Výuka předmětu měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň výuky ve většině sledovaných předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá, v některých předmětech jako průměrná. Výuka byla převážně vedena odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Pozitivně je hodnocena převažující přiměřenost v pojetí a náročnosti výuky ve třídách, kde jsou soustředěni žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Většina vyučujících dbá na respektování psychohygienických potřeb žáků volbou optimálního tempa výuky a zařazováním relaxačních činností. Dílčí rezervy v některých sledovaných předmětech se projevily v pestřejším výběru metod a forem práce. Větší pozornost vyučujících zasluhuje materiální příprava výuky s ohledem na využití didaktické techniky a dostupných pomůcek. Úroveň výuky některých sledovaných předmětů negativně ovlivňuje nedostatek odborných učeben.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy s názvem Přes práh třetího tisíciletí byla zpracována pro období 2000 až 2010. Dokument vznikl na základě komplexního posouzení personálních, prostorových, materiálních, ekonomických a organizačních podmínek školy. Koncepční záměry vychází z analýzy úrovně a výsledků dosavadní výchovně vzdělávací činnosti školy a specifiky jejího zaměření. Cíle stanovené koncepcí rozvoje školy jsou aktuální a reálné, zvolené s ohledem na respektování individuality žáků a optimální uspokojování jejich specifických vzdělávací potřeb. Na tvorbě koncepce rozvoje školy participovali pedagogičtí pracovníci školy, rodiče žáků i zřizovatel školy.

V úzké návaznosti na koncepci byl zpracován Plán hlavních úkolů na školní rok 2000-2001, který vychází z analýzy úrovně a výsledků výchovně vzdělávací práce školy v předchozím školním roce. Je konkrétně rozpracován pro jednotlivé oblasti činnosti školy se stanovením

příslušných priorit. Plán byl s pracovníky školy projednán a poté schválen na jednání pedagogické rady.

Činnost v některých specifických oblastech výchovy a vzdělávání je kvalitně naplánována výchovným poradcem, vedoucí vychovatelkou školní družiny a koordinátorem protidrogové prevence. Jedním z účinných prostředků operativního řízení jsou dobře zpracované měsíční plány práce, které jsou konkrétní, adresné, termínované a vycházejí z plánu hlavních úkolů pro školní rok. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami byly zpracovány kvalitní individuální vzdělávací programy, které podávají dobrý přehled o účinnosti specifického přístupu vyučujících k práci s těmito žáky. Výuka jednotlivých předmětů je rozplánována v tematických plánech vyučujících, které obsahově odpovídají učebním osnovám vzdělávacího programu Základní škola č.j.: 16 847/96-2, převážně však nezohledňují specifika žakovských kolektivů v jednotlivých třídách.

Učební plán školy je sestaven tak, aby vyhovoval záměrům zvoleného vzdělávacího programu, potřebám žáků, personálním, materiálním a organizačním podmínkám školy. Nabídka volitelných předmětů vhodně respektuje různost zájmů a zaměření žáků. Zájmové útvary ve škole vyvíjejí svou činnost v rámci školní družiny a školního klubu. Škola nabízí žákům další aktivity, které vhodně rozšiřují výuku a účelně vyplňují volný čas žáků. Vedení školy ve spolupráci s ostatními pedagogy usiluje o zajištění kvalitní individuální péče o žáky s odlišnými vzdělávacími potřebami, kteří jsou soustředěni do pěti specializovaných tříd 3. až 7. ročníku. Systém péče o žáky se specifickými poruchami učení je koncepčně propracovaný a efektivně fungující. Žáci pohybově nadaní navštěvují dvě třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy, které jsou zaměřeny v souladu s tradicí ve městě na házenou.

Plánování činnosti školy vychází z vhodně stanovených koncepčních záměrů, je pojato jako ucelený systém a odpovídá potřebám školy. Rezervy jsou v plánování výuky jednotlivých předmětů, které není vhodně diferencované s ohledem na specifika žakovských kolektivů jednotlivých tříd.

Úroveň plánování je celkově velmi dobrá.

Organizování

Základní škola je řízena týmem vedoucích pracovníků. V čele týmu stojí ředitel, který úzce spolupracuje se svými dvěma zástupci, vedoucí vychovatelkou školní družiny, ekonomkou a školníkem. Pracovníkům, kteří se podílejí na řízení školy, jsou jednoznačně písemně stanoveny kompetence a povinnosti vyplývající z jejich funkcí a je stanovena jejich vzájemná zastupitelnost. Tým vedoucích pracovníků se pravidelně schází na poradách, které obsahem jednání významně přispívají k operativnosti řízení školy. Oblast metodiky výuky je jen částečně ovlivňována metodickými orgány školy. Rezervy jsou v těsnější spolupráci vedení školy s metodickými orgány v oblasti sledování úrovně výuky a hodnocení jejích výsledků. Činnost pracovníků školy je upravována dobře zpracovaným organizačním řádem, práva a povinnosti žáků jsou stanovena správně sestaveným vnitřním řádem školy. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům s výjimkou délky některých přestávek, které nejsou v souladu s § 9 odst. 2) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Žádost o udělení výjimky z délky přestávek z důvodu nevyhovující dopravní obslužnosti vedení školy dosud nepodalo.

Informace jsou pracovníkům předávány na pedagogických radách a provozních poradách. Pravidelně jsou zveřejňovány měsíční plány práce s uvedenými časovými termíny a osobní odpovědností pracovníků za plnění úkolů. Významným informačním zdrojem pro pedagogické pracovníky je nástěnka instalovaná ve sborovně školy. Žáci jsou v potřebné míře informováni

svými třídními učiteli i ostatními vyučujícími, další informace získávají prostřednictvím nástěnek umístěných v prostorách školy. Výchovná poradkyně dobře informuje žáky i jejich rodiče o možnostech profesní orientace. Ke kvalitní informovanosti mezi žáky a vedením školy přispívá činnost žákovského parlamentu a schránka nazvaná Pište řediteli. Veškeré informace se dostávají k pracovníkům i žákům včas a v potřebném rozsahu. Osobní data žáků i pracovníků jsou spolehlivě zabezpečena před zneužitím.

Vnější informační tok tvoří třídní schůzky, individuální konzultace s rodiči žáků a průběžná informace prostřednictvím žákovských knížek. O závažných skutečnostech týkajících se žáků jsou rodiče informováni neprodleně písemně nebo telefonicky. Sdružení rodičů se pouze částečně podílí na vzájemné informovanosti mezi školou a rodičovskou veřejností. Škola zveřejňuje výsledky práce svých žáků a pořádá veřejně přístupné kulturní i sportovní akce. Články o své činnosti škola přispívá do regionálního tisku, široké veřejnosti se představuje vlastními webovými stránkami na Internetu. Spolupráce školy se zřizovatelem a školským úřadem probíhá bez problémů. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů je vedena přehledně, systematicky a na dobré obsahové i formální úrovni.

Výroční zpráva školy je kvalitní dokument zpracovaný v souladu s požadavky § 17e odst. 2 zákona č. 135/1995 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství. Zpráva obsahuje přehledné hodnocení výsledků práce školy a veškerých aktivit souvisejících s naplňováním volného času žáků i prezentací školy na veřejnosti. Zpráva je jedním z významných nástrojů pro sebehodnocení školy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je optimální vzhledem k vzdělávacímu programu školy a podmínkám, které má škola pro jeho realizaci. Dílčí nedostatky vykazuje oblast spolupráce vedení školy s metodickými orgány. Kvalitně funguje vnitřní i vnější informační systém, vynikající je zejména úroveň prezentace školy na veřejnosti. Rezervy jsou v dodržování obecně závazných právních předpisů upravujících činnost školy.

Oblast organizace činnosti školy vykazuje výraznou převahu pozitiv.

Vedení a motivování pracovníků

Škola nemá zcela optimální personální podmínky pro zabezpečení veškeré výuky odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je maximálně využita, přesto jen na 1. stupni 5 % výuky zajištěno učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni je vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti vedeno 11 % celkového počtu vyučovaných hodin. Pedagogický sbor není plně stabilizován, v poslední době dochází ve škole z různých důvodů k častějším personálním změnám. Vedení školy se otázkou personálního zabezpečení výuky vážně zabývá a vyvíjí v tomto směru potřebnou aktivitu a iniciativu.

Ve stylu řízení jsou akcentovány demokratické principy spolu s využitím a respektováním poradního hlasu pracovníků. V zájmu účinnosti a operativnosti řízení je uplatňováno i autoritativní rozhodování. Systém vedení a motivování pracovníků je založen na stanovených pravidlech, navazuje na oblast plánování, reaguje na výsledky provedených hospitací a kontrol i na nově vzniklé situace. Kvalita vykonávané práce, výsledky výchovně vzdělávací činnosti, sebevzdělávání a další aktivity vykonávané nad rámec základních pracovních povinností jsou zohledněny v odměňování a hodnocení pracovníků. Velmi dobře je sestaven a v praxi uplatňován systém finančního ohodnocení pedagogů v závislosti na ukončení různého stupně vzdělávání a dosažení příslušné odbornosti pro práci se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Kritéria hodnocení jsou pro jednotlivé profesní skupiny pracovníků vhodné

specifikována, pracovníkům jsou známa a vedením školy respektována. Hodnocení jsou s pracovníky individuálně projednávána. Vedení školy vytváří pracovníkům prostor k uplatnění iniciativy, nápadů a zkušeností. V rámci omezených prostorových podmínek se snaží vytvářet pedagogům odpovídající pracovní zázemí, pozitivně ovlivňuje kvalitu interpersonálních vztahů ve škole.

Pracovníci školy jsou vhodně motivováni ke kvalitní práci, jejich kvalifikace a schopnosti jsou plně využity. Vedení školy věnuje značnou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogů a vytváří jim v tomto směru optimální podmínky. Pracovníkům je umožněno podílet se na řízení školy a uplatnit vlastní iniciativu, nápady a zkušenosti. Vedení školy pozitivně ovlivňuje kvalitu interpersonálních vztahů ve škole a významně tak přispívá ke stabilizaci pracovníků.

Vedení a motivování pracovníků je příkladné.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vychází z přehledně zpracovaného plánu kontrol a je dobře organizována. Na pravidelných poradách vedení školy jsou vyhodnocována zjištění z kontrolní činnosti všech kompetentních pracovníků a následně jsou stanovována vhodná opatření pro odstraňování eventuálních nedostatků. Poznatky z kontrolní činnosti jsou sumarizovány, pracovníkům školy jsou prezentovány na poradách a slouží jako podklad pro aktualizaci plánu práce školy. Závěry kontrolní činnosti se promítají do hodnocení jednotlivých pracovníků. Součástí kontrolní činnosti vedení školy je hospitační činnost. Tato činnost je prováděna systematicky a podle stanovených hodnotících kritérií, vztahuje se ke všem pedagogickým pracovníkům, je o ní vedena přehledná dokumentace. Na velmi dobré odborné úrovni probíhají pohospitační pohovory vedoucích pracovníků s vyučujícími. Méně často jsou projednávána obecná zjištění a závěry z hospitační činnosti s metodickými orgány školy. Studijní výsledky žáků sleduje vedení školy prostřednictvím pravidelně zadávaných komerčních testů Kalibro, prostřednictvím prověrek zadávaných vyučujícími některých předmětů a pomocí testů, které zadává a vyhodnocuje vedení školy. S výsledky testů jsou seznamováni testovaní žáci i jejich vyučující. Škola pravidelně sleduje výsledky svých žáků v přijímacím řízení na střední školy a úspěchy žáků v soutěžích a olympiádách. Hospodaření s finančními prostředky školy je soustavně kontrolováno a pravidelně vyhodnocováno. Vedení školy dbá na účelné využití finančních prostředků především ve prospěch zkvalitňování výchovně vzdělávací práce školy.

Kontrolní činnost je vhodně naplánovaná a organizovaná, zavedený kontrolní systém umožňuje sledovat veškeré oblasti činnosti školy. Kontrolní činnost v oblasti výchovy a vzdělávání je prováděna vedoucími pracovníky, kteří jsou zkušení, odborně a pedagogicky erudovaní. Dílčí rezervy jsou ve výraznějším zapojení metodických orgánů do evaluace výchovně vzdělávací činnosti školy.

Kontrolní mechanismy školy fungují na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Řídící činnost je koncepční, prováděná týmem dobře kooperujících vedoucích pracovníků. Systém řízení je efektivně propracovaný a účinný. Pracovníci školy jsou ke kvalitní práci vhodně stimulováni a promyšleně motivováni k dalšímu sebevzdělávání. Kontrolní a hospitační činnost funguje na velmi dobré úrovni. Rezervy jsou v těsnější spolupráci vedoucích pracovníků s metodickými orgány školy.

Úroveň řízení základní školy je velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny a školního klubu

Ve školní družině je zapsáno celkem 117 žáků zařazených do 4 oddělení, skutečná denní účast žáků bývá nižší. Ranní provoz družiny probíhá v době od 6.30 do 8.45 hodin, v odpoledních hodinách je družina v provozu od 11.30 do 16.15 hodin. V období prázdnin je provoz družiny zabezpečen v rozsahu odpovídajícímu počtu docházejících žáků. V rámci činnosti školní družiny pracují některé zájmové útvary vedené vychovatelkami.

Školní klub je v provozu před zahájením dopoledního vyučování a v odpoledních hodinách. K činnosti je přihlášeno celkem 56 žáků, jejich skutečná účast je však nižší vzhledem k délce odpoledního vyučování a závisí také na programu školního klubu.

Činnost školní družiny a klubu vedou zkušené, odborně a pedagogicky způsobilé vychovatelky. Jejich dlouholeté zkušenosti a osobní zaujetí pro práci tvoří velmi dobrý předpoklad pro pestrou a tvořivou práci školní družiny i klubu.

Vedoucí vychovatelka je členkou řídicího týmu školy a zajišťuje kontinuitu řízení školy a řízení školní družiny i školního klubu. Ve školní družině a školním klubu vykonává vedoucí vychovatelka kontrolní činnost, výsledky kontrol projednává na poradách vedení školy a s podřízenými vychovatelkami. Na základě výsledků kontrol jsou přijímána adekvátní opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Veškerá povinná dokumentace je vychovatelkami řádně vedena, po formální i obsahové stránce je bez závad.

S výjimkou omezených prostorových podmínek je školní družina dobře vybavena drobným spotřebním materiálem, stavebnicemi, společenskými hrami, hračkami, podle potřeby mají vychovatelky možnost nákupu metodické a odborné literatury, dětských tiskovin, k dispozici je běžná audiotechnika. Pouze jedno oddělení však má vlastní hernu zařízenou a vybavenou pro potřeby trávení volného času a rekreační zájmovou činnost. V učebnách, které jsou k dispozici zbylým třem oddělením, není prakticky jiná možnost než využít žakovských lavic, malé koberce nejsou vyhovující z hlediska počtu žáků a potřeb rekreační činnosti. Výhodou je velká aula, kterou vedení školy promyšleně vybavilo molitanovou stavebnicí, šplhadly, žíněnkami apod., zde jsou podmínky pro tělovýchovnou činnost družiny. Problémem, který ztěžuje práci ve školním klubu je nedostatek počítačů využitelných pro práci žáků.

Skladba týdenního programu odpovídá požadavkům pedagogiky volného času. Jsou v něm zastoupeny činnosti odpočinkové a rekreační, zájmové činnosti a činnosti rozvíjející některé dovednosti a schopnosti žáků. Roční plán práce, jehož součástí je plán akcí, týdenní plány jednotlivých vychovatelek vycházejí z potřeb provozu školy, složení žakovských kolektivů potřeb a zájmu žáků a rodičů. V plánech jsou rovnoměrně zastoupeny jednotlivé složky výchovy. Vedoucí školního klubu má zpracovaný roční plán práce, který je všestranný. Jednotlivé činnosti jsou pak průběžně začleňovány do krátkodobých plánů daných týdenním rozvrhem klubu. Podle zápisů v třídní knize školního klubu je plán činností plněn.

Během inspekce byly navštíveny dvě ze čtyř oddělení školní družiny. Jedno oddělení mělo na programu soutěživé, tělovýchovné hry, druhé zábavné poznávací společenské kvízy. Vychovatelky při volbě programu vycházely z aktuálního zájmu a potřeb žáků a z organizace denního programu. Nároky na žáky byly přiměřené, přirozeně byl respektován princip dobrovolnosti. Společenské hry plnily i funkci přípravy na vyučování, týkaly se znalostí žáků z četby dětské literatury. Žáci měli v rámci možností prostor k seberealizaci, činnosti byly zaměřené na posilování spolupráce a vzájemné komunikace. Vychovatelky přistupovaly k žákům trpělivě, klidně a laskavě, žáci se na ně obraceli s naprostou důvěrou.

Ve školním klubu je oblíbená činnost tzv. Klubíček. Jsou to volně vytvořené skupiny žáků, kteří si sami plánují a organizují práci v klubu. Zájem je zejména o práci s počítačem, který je připojen na Internet, dále žáci výtvarně zpracovávají různé přírodní materiály, zapojují se do přírodovědných soutěží (např. v letošním roce projekt zveřejněný a realizovaný prostřednictvím Internetu Ochrana zdraví - zdravé zuby).

Provoz školní družiny a školního klubu je časově optimálně zajištěn vzhledem k potřebám žáků i jejich rodičů. Personální podmínky jsou velmi dobré, prostorové a materiální podmínky jsou průměrné. Řízení činnosti školní družiny i klubu je koncepční a plánované, má úzkou návaznost na koncepci a plánování činnosti základní školy a zohledňuje výsledky kontrolní činnosti. Činnost školní družiny a školního klubu vychází z potřeb a zájmů žáků, je dostatečně pestrá a zajímavá. Žáci jsou k činnostem vhodně motivováni, vychovatelky k nim přistupují trpělivě a laskavě.

Úroveň činnosti školní družiny a školního klubu je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Přehled odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků školy
- Učební plány školy
- Koncepce rozvoje školy
- Plán práce školy pro školní rok 2000-2001
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999-2000
- Měsíční plány práce školy
- Plán práce výchovného poradce
- Plán činnosti školní družiny
- Dokumentace o kontrolní a hospitační činnosti vedení školy
- Záznamy o činnosti metodických orgánů školy
- Přehled kritérií pro přidělování částek nenárokových složek platů pracovníkům školy
- Tematické plány vyučujících
- Klasifikační záznamy vyučujících
- Individuální vzdělávací programy pro zdravotně oslabené žáky
- Žakovské knížky

ZÁVĚR

Škola dobře plní zvolený vzdělávací program. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je převážně velmi dobrá, pozitivně je hodnocena snaha většiny vyučujících zajistit veškerou potřebnou péči o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Škola nemá pro svou činnost zcela optimální personální podmínky a v současné době se potýká s problémem stabilizace odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Prostorové podmínky školy nejsou zcela vyhovující, výrazně chybí některé odborné učebny.

Kvalita řízení odpovídá potřebám školy a je na velmi dobré úrovni. Řízení školy je koncepční, plánování vychází z analýzy prostředí a je pojato jako ucelený systém. Řídící systém je promyšleně organizovaný, založený na týmové spolupráci vedoucích pracovníků, jeho součástí je velmi dobře fungující kontrolní a evaluační systém školy. Nevyužité rezervy jsou v těsnější spolupráci vedení školy s metodickými orgány. Pracovníci školy jsou vhodně motivováni ke kvalitní práci i dalšímu sebevzdělávání, jejich činnost se řídí jasně danými pravidly.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány efektivně vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Celková úroveň práce školy je velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Arnošt Punčochář	Mgr. Arnošt Punčochář v.r.
Členové týmu	PhDr. Jana Bartošová	PhDr. Jana Bartošová v.r.
	Mgr. Jindřich Bešťák	Mgr. Jindřich Bešťák v.r.
	Mgr. Vladimír Ira	Mgr. Vladimír Ira v.r.
	Mgr. Ivana Neumannová	Mgr. Ivana Neumannová v.r.

V Jindřichově Hradci dne 31. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. listopadu 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jiří Pletka	Mgr. Jiří Pletka v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad J. Hradec, Sládkova 319/II, 377 01 Jindř. Hradec	2000-11-22	160/00
Zřizovatel Město Třeboň, Masarykovo nám. 20/I, 379 18 Třeboň	2000-11-21	158/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Ke zprávě nebyly ředitelem školy podány připomínky.